

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Ügyszám: AJB-6802/2013
Előadó: dr. Szajbély Katalin

dr. Kapronczay Stefánia
elnök

Társaság a Szabadságjogokért

Budapest
Tátra u. 15/B.
1136

Tisztelt Elnök Asszony!

Ön 2013 szeptemberében levélben fordult hozzám, amelyben a Társaság a Szabadságjogokért szervezet (a továbbiakban: TASZ) néhány korábbi beadványával összefüggésben kérte vizsgálatomat.

Köszönöm kedves sorait, amelyekben sok sikert kíván ombudsmani munkámhoz.

A levele mellékletében felsorolt konkrét panaszügyek kapcsán az alábbiakról szeretném tájékoztatni.

1. Az *életmentő és életfenntartó ellátások visszautasításával, valamint az ún. élő végrendelettel kapcsolatosan* a 2010-2011-es előzményekre támaszkodva AJB-294/2013. ügyszámon az ombudsmani vizsgálat újraindult, erről a TASZ is tájékoztatást kapott AJB-1037/2012 ügyszámon 2013 júniusában. A vizsgálat fókuszában az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvénynek az ellátás, ezen belül az életfenntartó, életmentő beavatkozások visszautasításának jogával, valamint az előzetes jognyilatkozattal, az élő végrendelettel kapcsolatos szabályai, valamint ennek kórházi gyakorlata áll. A törvényi szabályozáshoz kapcsolódóan az egyes egészségügyi ellátások visszautasításának részletes szabályairól szóló 117/1998. (VI. 16.) Korm. rendelet részletszabályaival is foglalkozik a vizsgálat. Lényegi kérdés, hogy érvényesül-e jelenleg az emberi méltósághoz és az önrendelkezéshez való jog ebben a körben.
2. A TASZ, a K-Monitor és a Transparency International Magyarország 2013 júniusában közösen fordult az alapvető jogok biztosához, hogy *kezdeményezze az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alkotmányossági vizsgálatát* az Alkotmánybíróság előtt. Az beadvány kapcsán a vizsgálat folyamatban van: az alapvető jogok biztosa 2013 júliusában megkereste Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot (NAIH). A NAIH válaszána beérkezését követően alakítom ki szakmai álláspontomat arról, hogy indokolt-e az Alkotmánybírósághoz fordulni a törvény egyes rendelkezései kapcsán.
3. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) egyes rendelkezéseivel összefüggésben AJB-5350/2013. számon készült el az alkotmánybírósági indítvány 2013. augusztus elején. Az indítvány szerint hiányoznak az *ügynevezett közösségi együttélési szabályok törvényi garanciái*, amelyek kijelölnék az önkormányzatok bírságolási jogkörének kereteit. Az

ombudsman emellett precedensjelleggel kezdeményezte a Kúriánál a belvárosi önkormányzat e tárgykörben született rendeletének törvényességi felülvizsgálatát. Az Alkotmánybíróságtól a Mötv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának „és betartatni” szövegrészének, a 8. § (2) bekezdésének „elmulasztásuk jogkövetkezményeit” szövegrészének, valamint a 143. § (4) bekezdés d) pontjának „ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit” szövegrészének a felülvizsgálatát kérte az alapvető jogok biztosa, mivel azok sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét. Az indítvány szövege a <http://www.ajbh.hu/documents/10180/111959/201305350Ai.pdf/> oldalon olvasható, míg a Kúriának küldött beadvány szövege letölthető a http://www.ajbh.hu/documents/10180/111959/201305350Ki.pdf oldalon.

4. A „*Tud-e inni a gyerek csapvizet, ha szomjas?*” című vizsgálat az uniós CEHAPE (Európai cselekvési terv a környezetért és a gyermekek egészségéért) program kapcsán az egészséges ivóvízhez való hozzáférés biztosításának egyes kérdéseit tekintette át. Az AJB-677/2013. számú ügyben elkészült jelentésben (kapcsolódó ügy: AJB-6555/2012.) a biztos megállapította: sérülhet a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való joga, ha nem jut hozzá az egészséges ivóvízhez. A biztos arra is felhívta továbbá a figyelmet, hogy ma még rendezetlen a vízhasználati díj önkormányzati kivetésének jogszabályi háttere azok esetében, akik közkifolyóból, például utcai nyomós kútból fedezik a szükségletüket, és javasolta, hogy dolgozzanak ki vízdíj támogatási rendszert a szociális alapon rászorulóknak részére. A jelentés – amely 2013 júniusában a TASZ részére megküldésre került – a <http://www.ajbh.hu/documents/10180/111959/201300677.doc> oldalon olvasható.
5. A TASZ azon beadványa, amelyben a *közszereplők büntetőjogi védelmének alkotmányosságát* vitatják, 2013 augusztusában érkezett az ombudsmani hivatalba. A beadványt és annak háttéréül szolgáló hazai és nemzetközi forrásokat tanulmányozom, ezt követően áll módomban érdemben állást foglalni az alkotmánybírósági indítvány benyújtásának megalapozottságáról.

Bízom abban, hogy tájékoztatásommal a segítségére lehettem, és további munkájukhoz a jövőbeni együttműködés reményében sok sikert kívánok.

Budapest, 2013. október 8.

Üdvözlettel:

Székely László

